

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Érkezett: 2023 JÚN 14.

Tárgy: **Egységes javaslattervezethez készített indokolás megküldése**

Benyújtó: **Dr. Koncz Zsófia parlamenti államtitkár**

Törvényjavaslat címe, száma: **a körforgásos gazdasággal összefüggő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/4030. szám)**

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm a *körforgásos gazdasággal összefüggő törvénymódosításokról (T/4030. szám)* a HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetéhez készített indokolást.

Budapest, 2023. június „14.”

Tisztelettel:

Dr. Koncz Zsófia

parlamenti államtitkár

Előterjesztői indokolás
a körforgásos gazdasággal összefüggő törvénymódosításokról
szóló 2023. évi törvényhez

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A körforgásos gazdasággal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvény a hulladékgazdálkodás új modelljére történő átálláshoz szükséges pontosító jellegű módosításokat tartalmaz. A módosítás fogalom meghatározással, jogintézményekkel, jogalkotási határidőkkel kapcsolatos előírásai a szükséges átmenetet segítik elő.

Az ingatlanhasználók széles körét érinti a számlázással kapcsolatos átmeneti rendelkezés az esetleges téves átutalások kezelése érdekében.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) módosításának indoka a területi és az országos hulladékgazdálkodási hatóságok egységes jogalkalmazási gyakorlatának biztosítása. Ennek érdekében a gyakorlatban szükségessé vált a hatósági jogalkalmazói tapasztalatok alapján jelzett pontosítások és módosítások elvégzése.

Részletes indokolás

1. §

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján az abban meghatározott koordináló szerv és koncessziós társaság adatszolgáltatásához jogalap biztosítása szükséges a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben.

2-6. §

A hulladékgazdálkodás új rendszerének fogalomhasználata miatt szükséges pontosítás az egyes ágazati törvényekben.

7. §

A kötelezettől megvásárolt termékdíjköteles termék legalább hatvan százalékanak külföldre történő értékesítése során alkalmazható termékdíj-kötelezettség szerződéssel átvállalásának esete kiegészült

az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti adóraktáron keresztül történő külföldi értékesítéssel, amelyre tekintettel a feltételek teljesítésének határidejét is pontosítani szükséges.

8. §

A módosítás célja az állami adóhatóság és a hulladékgazdálkodási hatóság közötti együttműködés szabályainak pontosítása, a termékdíj-kötelezettséggel, valamint a hulladékgazdálkodási kötelezettségekkel összefüggő, a kötelezettségek ellenőrzése érdekében átadásra kerülő adatok körének pontos meghatározása.

9. §

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) 40. § (5) bekezdéshez: A tárgyév negyedik negyedévre nézve előlegfizetési kötelezettség terheli a környezetvédelmi termékdíj kötelezettjét, amelynek összegét a tárgyév harmadik negyedévéről szóló bevallásban október 20-ig kell bevallani és december 20-ig kell megfizetni az állami adóhatóság részére. Az előleg összegét az első három negyedév tényleges befizetéseinek átlaga szerinti összeg nyolcvan százalékaként kell megállapítani. A 2023-as átmenet évében az első két negyedév befizetési összegei a teljes termékdíjtételek alkalmazásával történnek, míg a harmadik negyedév összege a 2023. július 1-jével hatályba lépő, a kiterjesztett gyártói felelősségi díj mértékével csökkentett termékdíjtételek alkalmazásával fog történni. A magasabb összegű előleget kompenzálni csak a tárgyév utolsó negyedévéről szóló, a tárgyévet követő év január 20-ig benyújtásra kerülő bevallásukban tudják a gazdálkodók. Az átmeneti rendelkezés lehetővé teszi, hogy az átmenet évében a negyedik negyedévre vonatkozó előleg összegének megállapítása során a harmadik negyedév már a kiterjesztett gyártói felelősségi díjakkal csökkentett összeggel kerüljön figyelembevételre.

A Ktdt. 40. § (6) bekezdéshez: a Ktdt. a készletre vétellel keletkező fizetési kötelezettséget választók esetében lehetővé teszi a kötelezettek részére az általános forgalomba hozatali vagy a saját célú felhasználás időpontjától eltérő ún. előrehozott fizetési kötelezettség keletkezésének a választását, amikor is a készletre vétel időpontjában keletkezik a kötelezettség és a beszerzés időpontja szerint teszt eleget környezetvédelmi termékdíj-kötelezettségének a gazdálkodó. A készletre vétellel keletkező fizetési kötelezettséget választók esetében az átmeneti rendelkezés nélkül kettős fizetési kötelezettség keletkezhetne a kiterjesztett gyártói felelősségi díj vonatkozásában, mivel a 2023. július 1-jét megelőzően keletkező termékdíjfizetési kötelezettségük alapján a teljes termékdíj megfizetésével már teljesítették hulladékgazdálkodási kötelezettségüket, ugyanakkor a termék első belföldi forgalomba hozatalára 2023. július 1-jét követően kerül sor és ennek eredményeként kiterjesztett gyártói felelősségi díjat kell fizetniük a koncessziós társaság részére.

A csomagolás termékáramnál a termékdíjas szabályozás és a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségről szóló szabályozás tárgyi hatálya eltér egymástól. A termékdíjas szabályozás tárgyi

hatálya alá a csomagolószert tartozik, míg a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettség tárgyi hatálya alá a csomagolószertől létrehozott csomagolás. Abban az esetben, ha a termékdíjköteles csomagolószert után jogszerűen megfizetésre került a termékdíj a csomagolószert első belföldi forgalomba hozatalával 2023. június 30. előtt és ezt követően fogja abból létrehozni a csomagolást a gazdálkodó majd azt elsőként belföldi forgalomba hozni, kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettsége keletkezik a csomagolás forgalomba hozójának. A csomagolást alkotó csomagolószert július elsejét megelőző első belföldi forgalomba hozatala során a kiterjesztett gyártói felelősségi díj levonására nincs még lehetőség, így kettős fizetési kötelezettsége keletkezne a hulladékgazdálkodás költségek megfizetése vonatkozásában. Az átmeneti rendelkezés lehetővé teszi, hogy a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat megfizető gazdálkodó visszaigényelhesse ezekben az esetekben a megfizetett környezetvédelmi termékdíjból a kiterjesztett gyártói felelősségi díj összegét.

10. §, 1-2. melléklet

1. melléklet módosításához: a 8424 vámtarifaszám alá tartozó folyadék vagy por szórására szolgáló elektromos működésű gépekkel kiegészül a termékdíjköteles elektromos, elektronikus berendezések táblázata, mivel ezek a berendezések is megfelelnek az elektromos, elektronikus berendezések fogalmának és nem csupán ipari felhasználású berendezésként fordulnak elő. A háztartási vagy ahhoz hasonló jellegű berendezések kerülnek a termékdíjas szabályozás tárgyi hatálya alá.

A 8485 vámtarifaszám alá tartozó additív gyártásra szolgáló gépek (3D-s nyomtatók) ma már nem csupán ipari méretű gépek, hanem a háztartási vagy ahhoz hasonló jellegű elektromos gépek formájában is elérhetővé váltak. A háztartási vagy ahhoz hasonló jellegű berendezések kerülnek a termékdíjas szabályozás tárgyi hatálya alá.

2. melléklethez: 2022. január 1-jétől a Kombinált Nomenklatúrában önálló HR alszámokat nyitottak a kompressziós gyújtású és hajtómotorként elektromos motorral is működő teherszállító gépjárműveknek össztömegük szerinti bontásban és ugyancsak önálló HR alszámokat nyitottak a szikragyújtású és hajtómotorként elektromos motorral is működő teherszállító gépjárműveknek össztömegük szerinti bontásban. Az újonnan megnyitott vámtarifaszámokra tekintettel szükséges a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény 4. mellékletének kiegészítése.

Emellett a módosítás a termékdíj meghatározásának képletét is pontosítja annak egyértelmű rögzítésével, hogy az általános termékdíjtételből a kiterjesztett gyártói felelősségi díj kollektív teljesítés esetére díjmoduláció nélkül megállapított összegének levonása szükséges.

11. §

a) pont: a kötelezettől megvásárolt termékdíjköteles termék legalább hatvan százalékának külföldre történő értékesítése esetén szerződéssel átvállalható a termékdíj-kötelezettség. Ez a jogcím azonban nem alkalmazható arra az esetre, ha a termékdíjköteles termék külföldre történő értékesítése az

általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti belföldi adóraktáron keresztül történik. A módosítás megteremti a lehetőségét annak, hogy adóraktárba betárolást követően külföldre értékesített termékdíjköteles termék esetében is lehetőség legyen a termékdíj-kötelezettség átvállalására és elkerülhetővé váljon ezzel a jelentős adminisztrációt igénylő befizetés és visszatérítés alkalmazása.

b) és c) pont: a módosítás célja a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer részletszabályaival való összhang biztosítása. A Ktdt. szerinti bevallások adataival keresztellenőrzött adatok alapját képezik a csomagolási hulladékok Európai Unió felé történő tagállami éves adatszolgáltatásainak. A jelentéktelen mennyiségben más anyagot is tartalmazó, egyébként egynemű anyagból álló társított csomagolások kezelése jellemzően csak a fő összetevő egynemű anyagból álló csomagolásokhoz hasonlóan, azokkal számos esetben együtt történik. Mivel a tagállami éves adatszolgáltatás szabályai szerint ez a jelentéktelen mérték a csomagolási egység tömegének legfeljebb 5 %-a, amely esetben a teljes csomagolás a fő összetevő szerint jelenthető, célszerű ezért a Ktdt. 27. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban a határt egységesen 95%-ban meghatározni. Mivel a bevallások egyben a díjfizetés alapját is jelentik, ez a határ változatlanul kötelezően alkalmazandó és nem opcionális választás.

12. §

a)-b) pont: Egyéni hulladékkezelés 2023. július 1-jét követően nem választható, ezért az azzal kapcsolatos, termékdíj-bírságra vonatkozó szabályok hatályon kívül helyezése szükséges.

c) pont: A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakítására tekintettel a termékdíjas szabályozásból a hulladékgazdálkodási feladatok koncessziós rendszerben történő ellátása miatt az ezzel kapcsolatos rendelkezések hatályon kívül helyezése vált szükségessé, ezért az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezetre hivatkozó szövegrész hatályon kívül helyezésére kerül sor.

13. §

A feltöltés fogalmának kiegészítése hatósági kezdeményezésre, a gyakorlat egységesítése, az egységes környezetvédelmi követelmények rögzítése érdekében szükséges. A feltöltés fogalmából célszerű kizárni azokat a lehetőségeket (mint pl.: kavicsbánya feltöltés, mederfeltöltés) ahol a vizek, és különösen a felszín alatti vizek érintettsége megjelenhet. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet ugyanis expressis verbis kimondja a veszélyes anyagok felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetésének tilalmát és a közvetett bevezetés engedély kötelezettségét.

14. §

A hulladékgazdálkodás új rendszerére történő átállással kapcsolatos pontosítás.

15. §

A részletesen meghatározott körben, a kis mennyiségű hulladék elszállítását racionális módon egyszerűsíti a javaslat a további illegális hulladéklerakás megelőzése érdekében.

16. §

A Ht. 30/A. § (1) bekezdés c) pontjában történt pontosítás a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: HKI irányelv) 2018. július 4-én hatályba lépett 8a. cikkével való teljes összhang megteremtése miatt szükséges. A Ht. 30/A. § (1) bekezdés c) pontjával átültetett HKI irányelv 8a. cikk (1) bekezdés c) pontja, valamint 8a. cikk (4) bekezdés a) pontja a gyártó által az érintett tagállam piacán forgalomba hozott termékekkel kapcsolatban fogalmaz meg előírásokat, ezért a Ht-ban az egyértelműség érdekében a „belföldön” szóval való kiegészítés vált indokoltá.

A Ht. 30/A. § (2) bekezdés eb) pontjának pontosítása szintén a HKI irányelv 8a. cikknek való egyértelmű megfelelés miatt szükséges. A HKI irányelv 8a. cikk (3) bekezdés e) pontjának ii) alpontja az értékesített egységek vagy a forgalomba hozott termékek tonnában kifejezett mennyisége alapján fizetett pénzügyi hozzájárulásról rendelkezik. A pénzügyi hozzájárulás alapja tehát nem csak a tonnában kifejezett mennyiség, hanem egyéb értékesítési egység is lehet, ezért indokolt a Ht. 30/A. § (2) bekezdés eb) pontjának a pontosítása.

17. §

A Ht. 30/C. §-ának a (2a) bekezdéssel való kiegészítése a (2) bekezdéshez kapcsolódóan az önkormányzatoknál felmerülő költségek megtérítésének módját pontosítja, továbbá egyértelműen rögzíti, hogy az önkormányzat által viselt költségek fedezetére befolyt pénzeszég nem a koncessziós társaság bevétele, azt a koncessziós társaság egyéb pénzeszközeitől elkülönítve kezeli.

A Ht. 30/C. §-ának a (2b) bekezdéssel való kiegészítése azért szükséges, mert a Ht. 30/C. § (2) bekezdése csak a Ht. 30/A. § (5) bekezdése szerinti kiterjesztett gyártói felelősségi díjra utal a költségekkel kapcsolatban, a kötelezően visszaváltási díjas termékek esetében azonban a költségeket a 32/B. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatási díj tartalmazza.

A Ht. 30/C. § (3) bekezdésének kiegészítésével az országos hulladékanalízis elkészítésének dátuma, valamint az abból származó adatok Hivatal részére történő megküldésének időpontja került rögzítésre, figyelemmel a hulladékanalízis elvégzésének időigényére.

A Ht. 30/C. § (4) bekezdés módosításával pontosításra került a hulladékanalízis módszertanának felülvizsgálatára és közzétételére vonatkozó határidő.

18. §

A Ht. 31. §-ának újraszabályozása alapvetően technikai jellegű amiatt, hogy az azt többszörösen módosító – korábban kihirdetett – törvényi változtatások egységes szerkezetben jelenjenek meg. Új elem ugyanakkor, hogy külföldről behozott hulladékok esetén a külön jogszabályok előírásainak keretén belül a hulladékbirtokos döntésétől függ az átadás módja.

Szükség volt továbbá lehetővé tenni a koncessziós társaság részére, hogy pénzügyi eszközök alkalmazásával ösztönözze a hulladék átadását, elősegítse az átadásra kerülő hulladék mennyiségének növelését, ezzel is csökkentve az illegális lerakásra kerülő hulladékmennyiséget. Fontos azonban rögzíteni azt is, hogy kormányrendelet rendelkezése esetén a pénzügyi ösztönző kötelező.

19. §

Az előírás a Koordináló Szerv számára biztosított adatszolgáltatási lehetőségől indul ki. Ezeket az adatokat (a Ht. 92/B. §-a szerinti ún. Alapadatokat) a Koordináló Szerv egyébként a koncessziós társaság számára egyszeri alkalommal átadja, azonban ezekben az Alapadatokban a 35 éves koncesszió működtetése alatt bekövetkezhetnek változások, melyek hiteles lekötése érdekében a koncessziós társaság részére is szükséges adatszolgáltatási lehetőséget biztosítani állandó jelleggel.

20. §

A kiegészítés a 30/C. § (2) bekezdéshez kapcsolódóan az önkormányzatoknál felmerülő költségek megtérítésének módját pontosítja, a beszámítás lehetőségének rögzítésével.

21. §

A Ht. 2017. június 23-tól hatályos 35. § (3) bekezdése rendelkezett az önkormányzat által bevezetett kedvezmények megtérítéséről. A rezsicsökkentett díjon felüli kedvezmények fenntartásáról az önkormányzat rendeletet alkothat az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat megszűnése utáni időszak vonatkozásában. Az önkormányzat tájékoztatási kötelezettsége a koncessziós társaság hatékony feladatellátását szolgálja.

A koncessziós rendszer indulásához kapcsolódó határidő nem jogvesztő, a települési önkormányzat később is tehet jognyilatkozatot, azonkívül hangsúlyozni kell, hogy az átvállalás mértéke szempontjából is teljes döntési szabadság illeti meg.

22. §

A Ht. 38. §-ának újraszabályozása alapvetően technikai jellegű amiatt, hogy az azt többszörösen módosító – korábban kihirdetett – törvényi változtatások egységes szerkezetben jelenjenek meg. Új elem ugyanakkor, hogy a koncessziós rendszerben belépő jogosítványokhoz hasonlóval rendelkezzen a Koordináló szerv a hatékony jogérvényesítése érdekében pl. a kintlévőségek megakadályozása és érvényesítése érdekében.

23. §

A módosítás bővíti a természetes személy ingatlanhasználó elkülönítetten gyűjtött hulladékainak átadási lehetőségeit.

24. §

A Ht. 47/A. §-ának újraszabályozása alapvetően technikai jellegű amiatt, hogy az azt többszörösen módosító – korábban kihirdetett – törvényi változtatások egységes szerkezetben jelenjenek meg. Új elem ugyanakkor, hogy a díjjavaslat elkészítésére vonatkozó alapelvekről és keretszabályokról szóló MEKH rendelet szabályai mögé szélesebb törvényi háttérrel kell biztosítani, és törvényben kell tisztázni a rendszeres és az eseti díjmegállapítás különbségét.

25. §

A megfelelő adattartalom biztosítása érdekében szükséges a határidő módosítás.

26. §

A módosítás összefügg a Ht. 53/I. § kiegészítésével. A javaslat célja, hogy lehetőséget biztosítson arra, hogy bizonyos – a koncessziós rendszert megelőző közszolgáltatói rendszerben is – szabadáras szolgáltatásokat a koncessziós társaság és koncesszori alvállalkozója továbbra is jogszerűen nyújthasson.

27. §

A Ht. a 2021. évi II. törvény történi módosítását követően lehetővé teszi, hogy a koncessziós szerződés alapján gyakorolható hulladékgazdálkodási tevékenység ellátásába a koncessziós társaság mást szerződéssel bevonhat. Összhangban a Ht. 53/A. § (2) bekezdésével, 53/H. § (3) bekezdésével és az 53/I. § (3) bekezdésével, a törvény – egyértelműsítve az eredeti jogalkotói szándékot – rögzíti, hogy a koncessziós társaság az átmeneti (felkészülési) időszakban az engedélyek megszerzésére vonatkozó kötelezettségét olyan módon is teljesítheti, hogy az engedélyeket az engedélyekkel rendelkező és a tevékenység gyakorlásába a koncessziós tevékenység megkezdését követően bevonandó koncesszori alvállalkozókkal vagy egyéb kapacitással rendelkező gazdálkodó szervezetekkel kötött megállapodásokon keresztül biztosítja. Ez összhangban van az ilyen tevékenységek során szabályozott iparági gyakorlattal és mind időben, mind ráfordítás oldalról észszerűsíti a koncessziós tevékenység koncessziós társaság, illetve a tevékenység végzésébe bevont más harmadik személyek általi ellátását. A javaslat pontosítja továbbá a kapacitást biztosító szerződés megléte igazolásának követelményeit. A jogalkotói céllal összhangban a koncessziós társaság köteles a koncesszióba adó számára igazolni, hogy a koncessziós tevékenység megkezdéséhez szükséges – nem saját erőforrásra épülő – kapacitás oly módon biztosított, hogy legalább az adott kapacitás lekötésére vagy rendelkezésre bocsátására vonatkozó megállapodások (akár szándéknyilatkozatok akár keretmegállapodások formájában) megkötésre kerültek. A Ht. 53/H. § (1) bekezdése szerinti átmeneti (felkészülési) időszakban a feleknek ennél részletesebben megállapodniuk nem szükséges, ugyanakkor annak sincs akadálya, ha a felek közötti megállapodás már minden részletre kiterjed – ezt az átmeneti (felkészülési) időszakban jellemzően a biztosítandó kapacitás sajátosságai és körülményei határozzák meg.

28. §

A koncessziós szerződés 3.2.1 pontjának megfelelő törvényi előírás annak érdekében, hogy közösségi forrásból erre a célra létesült hulladékgyűjtő udvarban a kormányrendelet szerinti hulladékok – így pl. a lakossági eredetű építési-bontási hulladékok – átvétele a továbbiakban is megtörténhessen. A koncessziós társaság állami hulladékgazdálkodási közfeladat körébe tartozó tevékenysége számviteli szempontból több önálló tevékenység halmaza, ezért az ezt meghaladó tevékenysége is elkülönül az állami hulladékgazdálkodási közfeladat körébe tartozó tevékenységétől.

29. §

Az első alkalommal történő jogalkotás mellett indokolt, hogy a Ht. hasonló szabályaihoz igazodva a törvény általános érvénnyel is meghatározza a határidőt az koncesszori alvállalkozók és az önkormányzati feladatellátás vonatkozásában.

30. §

(1) bekezdéshez: a módosítások indoka az egyszerűsítés, a hatóságok részéről fölösleges előírni több példányt az igazolásból. A hatósági kötelezések jelenleg is úgy szólnak, hogy a kötelezett igazolja az elszállítás tényét, többnyire mérlegjeggyel. Ez abban az esetben is így történik, ha nem a kötelezett szállítja a hulladékkezelő létesítménybe, hanem szállító útján oldja ezt meg. A hatóság ugyanúgy kéri a kötelezettől az igazolást - jelenleg mérlegjegy - és a kötelezett eljuttatja a hatósághoz, holott a szállító kapta meg azt a hulladékkezelőtől. Ezért fölösleges több példányt előírni, elegendő annak kimondása, hogy a kötelezett kapjon egy példány igazolást. A (29)-(30) bekezdések módosítása szóhasználatot változtató módosítás.

(2) bekezdéshez: a rendelkezés a belső hivatkozás pontosítását szolgálja, mivel itt nem a Ht. 61. § (3) bekezdésére, hanem a (4) bekezdésre szükséges hivatkozni.

Az illegálisan jogellenesen elhagyott/elhelyezett hulladékkal összefüggésben, a Ht. 61. § (24) bekezdése alapján a hulladékgazdálkodási hatóság jogosult a jelzálogjog bejegyzésére a meghatározott cselekmény teljesítésének elmaradása esetén, azonban a jelzálogjog bejegyzésére vonatkozó rendelkezés hatálya a Ht. 12. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértésre (hulladék gyűjtése az ingatlanon engedély nélkül legfeljebb 1 évig végezhető) nem terjed ki.

Fentiek alapján indokolt – a 12. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén – a végrehajtási eljárás során, a hulladék felszámolási kötelezettség elmulasztása folyamán a hatóság által a jelzálogjog bejegyzésére vonatkozó kérelem lehetőségének biztosítása.

A Ht. 61. § (24) bekezdését érintő módosulás miatt az e rendelkezést későbbi hatállyal módosító ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel,

településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény 88. §-át eltérő szöveggel kell hatályba léptetni.

A Ht. 61. §-a továbbá kiegészül azzal a rendelkezéssel, mely szerint a hulladékgazdálkodási hatóság lehetőséget kap a joghátrányt megállapító döntése meghozatalakor (az ehhez tartozó átmeneti szabály szerint azt követően is) méltányossági kérelem saját hatáskörben történő elbírálására azokban az esetekben, amikor ingatlantulajdonos számára a hulladék felszámolása aránytalan terhet jelent.

31. §

A hatályos rendelkezés megtartása és a koncessziós rendszerhez kapcsolódó módosítása szükséges, tekintettel arra, hogy a 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdése erre a rendelkezésre hivatkozva biztosít a hulladéktermelőnek nyilvántartás vezetési mentességet a közszolgáltatás körébe tartozó hulladéokra vonatkozóan, amelyet indokolt fenntartani.

32. §

A hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerére történő áttérés miatt a fém értéklánc szereplőire és a hulladékgazdálkodási hatóságokra történő feladat telepítésről szóló rendelkezés összhangban a fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvénnyel, illetve az azzal való kapcsolat biztosítása érdekében.

33. §

A jelenlegi gyakorlat alapján nehézkes és hosszadalmas, több éves folyamat is lehet a meg nem fizetett járulék behajtása, ennek egyszerűsítése szükséges. A hulladéklerakási járulékot a járulékfizetésre kötelezett önként vallja be, a Ht. egyértelműen előírja a befizetési kötelezettség módját, emiatt szükségtelen a fizetésre külön határozatban kötelezni. A járulékfizetésre kötelezett által beküldött adatszolgáltatásban meghatározott összeget a hulladékgazdálkodási hatóság átadását követően közvetlenül kell behajtania az állami adóhatóságnak. A javasolt változtatással a hulladékgazdálkodási hatósághoz benyújtott fizetési könnyítési kérelmek is átadhatóak az állami adóhatóság részére.

A hulladéklerakási járulékhoz kapcsolódóan egyéb kötelezettség is felmerül, többek között az elektronikus megfigyelőrendszer kiépítése és üzemeltetése kapcsán, ezért szükséges a törvény kiegészítése.

34-35. §

A beléptető rendszer – mely rögzíti a hulladék mennyiségét és típusát is – alkotja a Ht. 68. § (5) bekezdés szerinti naprakész nyilvántartás szerves részét, ezért a beléptető rendszer adatainak megőrzése szükséges, törlése nem kívánatos. Ezek az adatok a nyilvántartás részét képezik; a Ht. 65. § (4) bekezdése szerint a hulladéklerakási tevékenységről szóló nyilvántartás nem selejtezhető.

36. §

A Ht. 78/B. § (2) bekezdés 2. pontjában előírt feladat teljesítésének adatvédelmi és információbiztonsági garanciáit teremti meg azzal, hogy a törvény keretein belül szabályozza az adatkezelési célt, valamint részletesen meghatározza a kezelt adatok körét. A kiemelt hulladékjogi szabályszegéseket elkövetők listája egy – a kiemelt hulladékjogi szabályszegéseket elkövetők nyilvántartásánál szűkebb adattartalmú – személyes (szenzitív) adatokat is tartalmazó közigazgatási feladatok ellátásával összefüggő közhiteles hatósági nyilvántartás, amelyet a hulladékgazdálkodási hatóság alakít ki és működtet, valamint honlapján közzéteszi. A kiemelt hulladékjogi szabályszegéseket elkövetők listája naprakész vezetése és közzététele a Ht. 86. § (9) bekezdésben foglalt rendelkezés betartásához szükséges, amely szerint akit a hulladékgazdálkodási hatóság egy költségvetési évben összesen százmillió forintot, természetes személy esetében tízmillió forintot elérő bírsággal sújt, két évig nem részesülhet törvény vagy kormányrendelet szerint meghatározott támogatásban. A kiemelt hulladékjogi szabályszegés a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében százmillió forintot, természetes személy esetében tízmillió forintot elérő hulladékgazdálkodási bírságösszeggel szankcionált szabályszegés. A nyilvántartás, valamint a lista tartalmával és vezetésével kapcsolatos részletes szabályokat a Ht. felhatalmazó rendelkezése alapján kiadandó kormányrendelet fogja meghatározni.

37. §

A Ht. 78/G. § (3) bekezdése alapján a kötelezett jogsértő magatartása miatt felmerült, a hulladékgazdálkodási hatóság által hivatalból végzett vizsgálat költségét a kötelezett viseli. A rendelkezés kiegészítése indokolt, tekintettel a hivatalból indított eljárásokra, az ott felmerült költségek ügyfél általi viselésének szabályozásával. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése értelmében az eljárási költségek viseléséről az általános szabályoktól eltérően kizárólag törvény rendelkezhet. Tekintettel arra a tényre, hogy a hivatalból indított hulladékgazdálkodási eljárások során a Ht. nem rendelkezik a felmerült hatósági eljárási költségek kötelezett által történő viselésének kötelezettségéről – kizárólag a vizsgálat költségéről –, ezért ennek pontosítása szükséges.

38. §

A javaslat célja, hogy megakadályozza a hulladékgazdálkodási hatóság kötelezést kimondó határozata, és a Hivatal díj- és kompenzáció-meghatározó határozataival kapcsolatban indítható bírósági ügyek elhúzóását.

39. §

A Ht. 86. § új (18)-(19) bekezdései, a törvény által előírt helyszíni bírsággal kapcsolatos hatósági feladat teljesítésének adatvédelmi és információbiztonsági garanciáit teremtik meg azzal, hogy a törvény keretein belül szabályozzák az adatkezelési célt, valamint részletesen meghatározzák a kezelt

adatok körét. A személyes adatok felvételének indokoltsága a közreműködő hatóságok helyszíni bírságolási lehetőségének biztosítása mellett továbbá az is, hogy a helyszíni bírság megfizetésének elmaradása esetén a területileg illetékes hulladékgazdálkodási hatóságnak eljárást kell indítania az elkötővel szemben.

40. §

Felhatalmazó rendelkezések

Kormányt illetően:

A gazdálkodó szervezet ingatlanhasználónál képződő háztartási hulladékhoz hasonló hulladékot meghaladóan az intézményi résztevékenység körébe tartozó hulladékokra is indokolt, hogy kormányrendelet határozza meg a megelőzés, valamint különösen a jogviszony létrejöttére vonatkozó szabályokat.

A Koordináló szerv feladatainak megváltozásával a korábbi adatszolgáltatás szabályai is változnak. Átmeneti jelleggel a 2023. július 1-jét megelőző időszakban közszolgáltatási feladatokat ellátó közszolgáltató számára is elő kell írni az adatszolgáltatási kötelezettséget, amely a Koordináló szerv részére történik, ugyanakkor a koncessziós társaság adatszolgáltatása elsősorban a miniszter és a Hivatal részére, az önkormányzatok és a létesítmények adatszolgáltatása a miniszter részére történik. Önkormányzatot illetően:

Az önkormányzatok részére az esetleges díjtvállalással kapcsolatos felhatalmazó rendelkezés biztosítása szükséges.

41. §

(1) bekezdéshez: az önkormányzatok részére történő ügyátadás korábbi szabályához hasonlóan gyakorlati szempontból kell rendelkezni egyes további átmeneti kérdésekről, melyeket adatkezelési szempontból a törvény már rendezett.

(2) bekezdéshez: a módosítás célja, hogy a jogszabály a szabályozni kívánt élethelyzetnek megfelelő szövegezést használja, és a törvényben a gazdálkodó szervezet dokumentumaira használt kifejezést ne lehessen összekeverni más ágazati jogszabályokban használt üzletszabályzat fogalomhoz társuló jogokkal és kötelezettségekkel.

(3) bekezdéshez: a koncessziós társaság által 2023. július 1-jétől üzemeltetendő országos számlázási rendszer a koncessziós időszak kezdetén még minden bizonnyal kihívást fog jelenteni ügyfél-oldalon. Bizonyos ügyfélcsoportok átutalásai téves címzethez kerülhetnek, melynek rendezése – a tévesen más címzettnek utalt összegnek a ténylegesen jogosult számlájára havonta történő eljuttatása – szükséges. A módosítás lehetőséget teremt arra, hogy a Korábbi Koordináló Szerv, illetve a koncessziós társaság között közvetlen utalásra kerülhessen sor, az ügyfél további adminisztrációs és (átutalási) költségterheinek minimalizálása érdekében.

Az önkormányzatok szempontjából jelentős változásra tekintettel szükséges, hogy a Koordináló szerv külön értesítse az érintett települési önkormányzatot a lehetséges teendőiről.

A törvény technikai számlázási okból átmeneti előírást tartalmaz azokra az esetekre, ha az átvállaló önkormányzat nem volt része ebből a szempontból a koncessziós társaság számlázási rendszerének.

42. §

Részben a Ht. 61. §-ának (24a)-(24d) bekezdéssel történő kiegészítéshez (méltányossági jogkör telepítés) tartozó, részben a Ht. 47/A. § (5) és (6) bekezdésében foglalt bírság kiszabásának alkalmazására (megfelelő felkészülési idő biztosítása) vonatkozó, azzal szoros tartalmi kapcsolatban álló átmeneti szabályt megállapító rendelkezések.

43. §

Egyértelműen rögzíteni szükséges, hogy az ellentételezés kizárólag az értékkel bíró hulladék után jár. A 2023. szeptember 30-i jogvesztő határidőre tekintettel fontos, hogy az érintett hulladék átvételére a lehető leghamarábban, ütemezve kerülhessen sor. A rendelkezéssel érintett hulladéktömeg jelentős része várhatóan nem értékkel bíró hulladék lesz, amellyel kapcsolatban az átvevőnek (a koncessziós társaságnak vagy a koncesszori alvállalkozónak) jelentős költségei keletkeznek, és amelyek fedezete nem tisztázott. Ezt a hiátust kívánja pótolni a költségek megfizetésére vonatkozó rendelkezés. A fémkereskedelemtől szóló törvény hatálya alá tartozó fémkereskedelmi engedély köteles anyagok esetében a hulladékok utólagos szétválogatása túlzó követelmény lenne, ezért ebben a vonatkozásban speciális ágazati követelmény lesz alkalmazandó.

A Ht. 92/H. § (9) bekezdésének pontosításával és (9a) és (9b) bekezdéssel történő kiegészítésével a fémkereskedelmi szabályozáshoz hasonlóan rugalmasabbá válik a nem hulladéktermelő gazdálkodó szervezetek koncessziós körbe kerülő hulladékaival történő elszámolás, biztosítva a hulladékgazdálkodók rendelkezési jogát meghatározott határidőn belül.

A koncessziós rendszerre történő átállás zökkenőmentes biztosítása érdekében indokolt a megfelelőségi vélemények hatályának meghosszabbítása.

A díjfelügyeleti szabályozásban 2023. július 1. napjától jelentős változás áll be, mind a díj mértéke – 150 Ft-ra emelkedik –, mind a díjfizető személyében – a koncessziós társaság lesz –, ugyanakkor a díjfizetés időpontja – tárgyév június 30. napja – változatlan marad, ezért átmeneti szabályozással rögzítésre kerül, hogy a Koordináló szervnek csak a 2023. év első félévére kell a díjfelügyeleti díj összegét megfizetnie a 100 Ft-os mértékkel 2023. június 30. napjáig, míg a koncessziós társaságnak – kizárólag a 2023. évben – a 2023. év második félévére vonatkozóan kellene megfizetnie a tárgyév második felére vonatkozó díjfelügyeleti díjat a 150 Ft-os mértékkel.

44. §

1-3. pont, 6-10. pont, és 18-20. pont: a hulladékgazdálkodás új rendszerére történő átállással kapcsolatos pontosítás.

4. pont: a Ht. 30/A. § (3) bekezdés a) pontjában történt pontosítás a HKI irányelv 2018. július 4-én hatályba lépett 8a. cikkével való teljes összhang megteremtése miatt szükséges. A Ht. 30/A. § (3) bekezdés a) pontjával átültetett HKI irányelv 8a. cikk (1) bekezdés c) pontja, valamint 8a. cikk (4) bekezdés a) pontja a gyártó által az érintett tagállam piacán forgalomba hozott termékekkel kapcsolatban fogalmaz meg előírásokat, ezért a Ht-ban az egyértelműség érdekében a „belföldön” szóval való kiegészítés vált indokolttá.

5. pont: a Koordináló szerv hatékony jogérvényesítéséhez szükséges módosítás.

10-11. pont: a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység ellátásához szükséges vagyonelemek tulajdonosaival a koncessziós társaság nem feltétlenül áll szerződéses kapcsolatban. A koncessziós társaság a szolgáltatás igénybevételére szerződik a vagyonelem (leendő koncesszori alvállalkozó) üzemeltetőjével, jellemzően utóbbi áll szerződéses kapcsolatban a vagyonelem tulajdonosával, akit a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) szerinti versenyeztetési kötelezettség terhel. Éppen ezért a koncesszori alvállalkozóval kötendő – az Nvtv. szerinti hasznosítási vagy tulajdonátruházási – szerződés is a hulladékgazdálkodási résztevékenység folyamatos ellátását szolgálja, emiatt pedig a versenyeztetés alóli mentesítés erre a körre is ki kell, hogy terjedjen.

12., 13., 14. és 15. pont: a normavilágosságot szolgáló módosítás.

17. pont: a Ht. 78/B. §-ára vonatkozó módosítással összefüggésben szükséges a Ht. 86. § (7) bekezdése szerinti rendelkezést is módosítani annak érdekében, hogy a kiemelt hulladékjogi szabályszegéseket elkövetők nyilvántartásának, valamint listájának tartalmával és vezetésével kapcsolatos részletes szabályokról szóló Korm. rendeletben foglalt rendelkezésekkel való összhang biztosítva legyen. A módosítás célja az, hogy a Ht. felhatalmazása alapján megalkotásra kerülő kormányrendeletben foglaltak törvény vagy más kormányrendelet rendelkezéseivel ne legyenek ellentétesek.

18-20. és 22. pont: a normavilágosságot, a belső koherenciát szolgáló módosítás.

21. pont: a gazdálkodó szervezetek szempontjából szükséges változás.

45. §

Hatályvesztő rendelkezések a minősítés intézményével, a végrehajtással és az értesítési cím kivezetésével kapcsolatosan, továbbá a díjmegállapításra, valamint a közszolgáltatók vonatkozásában meglévő felhatalmazó rendelkezések hatályban tartása nem indokolt a hulladékgazdálkodás új rendszerében.

46-47. §

A hulladékgazdálkodás új rendszerének fogalomhasználata miatt szükséges pontosítás a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvényben és a rezsi-csökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. törvényben.

48-49. §, 3. melléklet

A hulladékgazdálkodás új rendszerének fogalomhasználata miatt szükséges az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény módosítása és kiegészítése annak megfelelően, hogy a hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerében már fogalmilag kizárt, hogy egy-egy településen legyen elrendelve ideiglenes ellátás.

50-52. §

A fémkereskedelmi engedély köteles tevékenység végzésével kapcsolatos előírások a hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerére történő átálláshoz szükségesek. A javaslat a visszaélések elkerülését szolgáló előírásokat fogalmaz meg annak érdekében, hogy az ún. koncesszori fémkereskedői engedély nélkül ne lehessen átvenni a koncesszori körbe tartozó fémkereskedelmi engedély köteles anyagot, hulladékot. A koncessziós körbe tartozó hulladéknak minősülő fémkereskedelmi engedélyes anyag (a továbbiakban: koncessziós fémhulladék) beazonosítására már az átvételkor sort kell keríteni, amelyre a hulladékgazdálkodási engedéllyel is rendelkező fémkereskedő képes. A hatékony jogalkalmazás érdekében ezért elengedhetetlen egy vélelem felállítása a rendszerben. Eszerint – a szemrevételezéssel nem besorolható anyagok esetén – az átadónak kell bizonyítania, hogy az adott fémhulladék nem minősül koncessziós fémhulladéknak. Abban az esetben pedig, ha ez a bizonyítás nem jár eredménnyel, akkor az adott fémhulladék hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körébe tartozó fémhulladéknak tekintendő.

A koncessziós társaság által kezdeményezett ellenőrzések alapvető garanciális szabályait tartalmazza.

A javaslat alapján a bírság mértékére vonatkozó szabályok, valamint a lefoglalás/zár alá vétel feloldásának illetve az elkobzás esetei is megállapításra kerülnek.

53-54. §

Az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény fogalomhasználatát indokolt hozzáigazítani a Ht. fogalomkészletéhez. Szükség van továbbá az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény hulladékgazdálkodásra vonatkozó 11. mellékletének felülvizsgálatára és a koncessziós hulladékgazdálkodási rendszerre történő zökkenőmentes, a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók (fogyasztók) elégedettségét érintő átállás miatti rendelkezés megállapítására is. A hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerét

megelőző időszak számlázása külön keretek között történik, ezért a későbbiekben egy statikus záró állapot vehető figyelembe a korábbi időszak megtakarításai szempontjából.

55-57. §

A hulladékgazdálkodás új rendszerének fogalomhasználata miatt szükséges pontosítás az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben, a különleges gazdasági övezetről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi LIX. törvényben és a különleges gazdasági övezetről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi LIX. törvényben.

58. §

Az időközben módosuló jogalkotói szándéknak megfelelően a korábbi szabályozás hatályba nem lépéséről szóló rendelkezések a Ht-t érintően.

59. §

A rendelkezés a Ht. belső hivatkozásának pontosítását szolgálja az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény útján, mivel a módosító rendelkezésben nem a Ht. 61. § (3) bekezdésére, hanem a (4) bekezdésre szükséges hivatkozni.

Az illegálisan jogellenesen elhagyott/elhelyezett hulladékkal összefüggésben, a Ht. 61. § (24) bekezdése alapján a hulladékgazdálkodási hatóság jogosult a jelzálogjog bejegyzésére a meghatározott cselekmény teljesítésének elmaradása esetén, azonban a jelzálogjog bejegyzésére vonatkozó rendelkezés hatálya a Ht. 12. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértésre (hulladék gyűjtése az ingatlanon engedély nélkül legfeljebb 1 évig végezhető) nem terjed ki.

Fentiek alapján indokolt – a 12. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén – a végrehajtási eljárás során, a hulladék felszámolási kötelezettség elmulasztása folyamán a hatóság által a jelzálogjog bejegyzésére vonatkozó kérelem lehetőségének biztosítása.

A Ht. 61. § (24) bekezdését érintő módosulás miatt az e rendelkezést későbbi hatállyal módosító ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről, valamint egyes, az ingatlan-nyilvántartással, területrendezéssel, településrendezéssel kapcsolatos és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXLVI. törvény 88. §-át eltérő szöveggel kell hatályba léptetni.

60 §

Az időközben módosuló jogalkotói elképzeléseknek megfelelően szükség volt rendelkezni - részben a Ktdt., részben a Ht. vonatkozásában - az eltérő szöveggel történő hatálybalépésről, részben a hatályba nem lépésről.

(1) bekezdés

a) pont: A Ktdt. 40. § (3) bekezdése biztosítja, hogy az adóhatóság a 2023. július 1-jén folyamatban lévő eljárásokban 2023. július 1-je után is el tudjon járni. A kiegészítés egyértelműsíti, hogy ezekben az eljárásokban a kötelezettség keletkezésének napján hatályos szabályok szerint kell eljárni.

b) pont: A Ht. 30/C. § (2) bekezdésének kiegészítése az önkormányzatoknál felmerülő költségek megtérítésének módját pontosítja.

c) pont: A személyazonosítás módjával, és az adatkezelés céljával kapcsolatos pontosítás

d) pont: A módosítás a termékdíj meghatározásának képletét pontosítja annak egyértelmű rögzítésével, hogy az általános termékdíjtételből a kiterjesztett gyártói felelősségi díj kollektív teljesítés esetére díjmoduláció nélkül megállapított összegének levonása szükséges.

(2) bekezdéshez: nem hatályba lépő rendelkezések

61. §

Hatályba léptető rendelkezések.

62. §

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvényt módosító 8. alcím sarkalatosságát kimondó rendelkezés.